

Stipendiumi "Naised teaduses" pälvis esimest korda Eesti teadlane - Els Heinsalu

7 aastat tagasi Autor: [AM](#)

L'ORÉAL BALTIC FELLOWSHIP FOR WOMEN IN SCIENCE

Dr. Els Heinsalu (Estonia)

*National Institute of Chemical Physics and Biophysics,
Laboratory of High Energy and Computational Physics*

Spreading, evolution and competition in linguistics and ecology

Linguistic and ecological systems seem to be very different in nature, however, the mathematical models of the undergoing processes are quite similar. Thus, it is natural to study these topics in parallel, applying the tools, methods, and models developed in one field to the problems of the other field, as is usually done in the study of complex systems. Concerning the linguistic problems, one approach is more theoretical and more oriented toward statistical physics, for example the spreading of languages as diffusion on a substrate. The other one is more linguistics oriented and concerns mostly the analysis of real data through complex networks and using other tools from complex systems theory. Applying the mathematical tools, one can obtain some interesting additional information concerning the linguistic systems.

Sel aastal aastal pälvis esimest korda stipendiumi „Naised teaduses“ Eesti naisteadlane - dr Els Heinsalu, kes töötab Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudis kõrge energia ja arvutusfüüsika laboris ja uurib keele- ning ökosüsteeme.

Täna, 26. mail, võtsid viis naisteadlast Lätist, Leedust ja Eestist pidulikult tseremoonial vastu stipendiumi 6000 euro väärtuses.

Kuigi keele- ja ökosüsteemid on vägagi erinevad, on nende aluseks olevad matemaatilised mudelid üsna sarnased. Seega on loomulik neid süsteeme paralleelselt uurida, kasutades ühes valdkonnas välja töötatud meetodeid ja mudeleid lahendamaks teise valdkonna probleeme, nii nagu kompleksüsteemide puhul tavaks. Seoses lingvistika alaste probleemidega on üks lähenemisviis pigem teoreetiline ja tihedamalt seotud statistilise füüsikaga, näiteks vaadeldakse keelte levimist kui difusiooni potentsiaalil. Teine lähenemisviis hõlmab endas eksisteerivate lingvistiliste andmete analüüsi. Nagu selgub, võimaldab matemaatilise aparatuuri ja kompleksüsteemide teooria kasutamine saada sageli huvitavat lisainformatsiooni keelesüsteemide kohta. Seda auhinnatud Eesti teadlane dr Els Heinsalu uuribki.

Eduka teadlase karjääri kõrvalt on Els Heinsalu nelja lapse ema ning on ka üks Eesti Noorte Teaduste Akadeemia asutajatest. Selle organisatsiooni eesmärk on suunata tähelepanu probleemidele, millega puutuvad kokku noored teadlased, ühtlasi soovitakse populariseerida teadust.

Lätist said stipendiumi kolm andekat Läti teadlast Renāte Ranka, Jekaterina Ivanova ja Marina Sokolova.

Bioloogiadoktor Renāte Ranka töötab Läti Biomeditsiiniuuringute Keskuses ja uurib erinevate puugiliikide mikrobioome. Riia Tehnikaülikooli Rūdolfs Cimdiņsi nimelise Riia biomaterjalide innovatsiooni- ja arenduskeskuse teadlase, tehnikamagister Marina Sokolova uurimuse eesmärk on välja töötada inimese luu sarnase struktuuriga komposiitmaterjale, mis võiksid aidata osteoporoosi, artriidi, luuvähi jms ravimisel. Tehnikamagister Jekaterina Ivanova töötab Läti Orgaanilise Sünteese Instituudis, uurides võimalusi potentsiaalsete vähivastaste ühendite väljatöötamiseks.

Leedust sai stipendiumi Leedu teadlane Urte Neniskyte.

Noor Leedu teadlane dr Urte Neniskite töötab Vilniuse Ülikooli neurobioloogia ja biofüüsika osakonna loodusteaduste keskus. Tema uurimisel on potentsiaali teatud arengu- ja neuropsühhiaatriliste haiguste (näiteks autism või skisofreenia) avastamiseks.

1998. aastal loodud L'Oréal'i-UNESCO programm „Naised teaduses“ loodi selleks, et tunnustada teadlasi ja soodustada naiste kaasamist teadusse. Programmi raames autasustatakse naisteadlasi, kelle saavutused edendavad teaduse arengut.

Balti stipendiumiprogramm „Naised teaduses“ loodi Lätis 2005. aastal. Kolmekümne aasta jooksul on paljulubavate teaduslike projektide elluviimiseks saanud stipendiumi 41 andekat noort naist. 2017. aastal laienes programm ka Eestisse ja Leetu, et toetada noori naisi kogu Baltikumis loodus-, keskkonna-, füüsika- ja inseneriteadustes. L'Oréal Baltic' u stipendiumiprogramm „Naised teaduses“ saab teoks koostöös UNESCO Läti Rahvusliku Komisjoni, Läti Teaduste Akadeemia, UNESCO Eesti Rahvusliku Komisjoni ja Eesti Teaduste Akadeemia, UNESCO Leedu Rahvusliku Komisjoni ja Leedu Teaduste Akadeemiaga. Stipendiumi „Naised teaduses“ tseremoonia ajal õnnitlesid noori teadlasi programmi patroon, Läti endine president Vaira Vīķe-Freiberga, L'Oréal'i Baltikumi ja Poola peadirektor

Wioletta Roslowska, Eesti Teaduste Akadeemia president Tarmo Soomere, Läti Teaduste Akadeemia president Ojārs Spārītis ja Leedu Teaduste Akadeemia president Valdemaras Razumas.

Tseremoonia ajal esitleti ka uut rändnäitust „Naised teaduses“. Näitus tutvustab viit noort Balti naisteadlast, tuues esile nende tippkompetentsi, loovuse ja intelligentsuse. Praegu võib näitusega tutvuda Läti Teaduste Akadeemias.

- [Tegijad](#)
- [Uudised](#)
- [Tarkvara](#)